

FÜZESABONYI

A VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK TÁJÉKOZTATÓJA

Karácsony

*A szeretet nagy ünnepén,
Amikor minden csupa fény,
Amikor minden csupa pompa,
És csillogó a karácsonyfa,
Mikor az angyal szárnya lebben
És békesség van a szívekben,
Nagynak, kicsinynek gyönyörül,
Amikor gazdag és szegény örül,*

*A szeretet nagy ünnepén,
Mikor kiújul a remény,
Amikor testvér minden ember
És egy a másnak könnyes szemmel
Bocsátja meg sok vétkeit,
A dús a kolduson segít,
Mikor fehérén száll a béke árnya
Minden kunyhóra, minden palotára,*

*A szeretet nagy ünnepén,
Amikor annyi költemény
Hirdeti ékes mondatokban,
Hogy végre ismét karácsony van,
Mikor övéihez rohan
Mindenki meghatottan, boldogan,
Mikor mindenki egyetért,
Mindenki egyért, egy mindenkiért.*

/Heltai Jenő/

**A VÁROS MINDEN LAKOSÁNAK
KELLEMES KARÁCSONYT ÉS
BOLDOG ÚJ ÉVET KÍVÁN**

A VÁROS ÖNKORMÁNYZATA ÉS POLGÁRMESTERI HIVATALA

Régi és mai karácsonyok

A díszekkel és gyertyákkal ékesített fenyőfa, amely ma a szenteste jelképe, nem létezett mindig. Az első híradás arról a szokásról, hogy fenyőfákat díszítenek fel karácsonykor, az 1606-os esztendőből származik. Akkor írta le egy strassbourgi polgár, hogy szülővárosában az emberek papírrózsával, cukorkával, almával, pogácsával és halpénzzel ékes fenyőfát állítanak a szobájukba. A XIX. században kezdtek gyertyákkal és díszekkel megrakott, igazi nagy fenyőfákat állítani. Ágaik közé aranyos és ezüstös diót, színes szaloncukrot, almát, süteményt és más finomságokat akasztunk. Az ünnepi napokban és a rá következőkben a ház gyerekei ezeket leszüretelhetik. A fákat újévig vagy vízkeresztig (január 6.) tartják meg.

A XIV. századig csak a templomokban ünnepelték a karácsonyt. Az emberek misére mentek, megcsodálták a feldíszített templomhajót és karácsonyi jászolt az oltár előtt. Az ünnep fénypontja az éjféλι istentisztelet volt, amely sokkal vidámabban zajlott, mint manapság. A hívek nemcsak énekeltek, imádkoztak, hanem pástorjátékokat is játszottak. Luther Márton tette a karácsonyt a gyermekek nagy ünnepévé. Hogy minél emlékezetesebb legyen számukra a jászolban fekvő Kisjézus, szokásba hozta az ajándékozást. Eleinte csak apró ajándékokról volt szó: alma, dió, egy-egy pénzérme, később egyre nagyobbak és értékesebbek lettek az ajándékok. Csakhogy eközben majdnem egészen elfelejtődött a karácsonyi ünnep igazi értelme és a karácsonyi ajándékozás eredeti célja.

A kereszténység korai éveiben a hívők közössége január 6-án ünnepelte az év lesgzentebb napját, az Üdvözítő keresztelőjét. Sokakban azonban még élt a régi pogány hit. December 25-én ezt különösen tapasztalhatták azok, akik Jézus tanításait terjesztették szerte a Római Birodalomban. Ez volt az a nap, amelyen egykor az egyiptomiak, a szírek, a perzsák, a görögök, a rómaiak ünnepelték fény-és napistenük születését. E napon mindenütt áldozati ünnepeket tartottak, mert az emberek nem tudták olyan gyorsan elfeledni ősi szokásaikat, még akkor sem, amikor már a keresztényhíthez csatlakoztak. Jézus Krisztus születésének napját senki sem ismerte pontosan. De tudták, hogy az Üdvözítő a világ világosságának is mondta magát. Miért ne ünnepeljék hát a fény napján a születésnapját? Miért ne avassák december 25-e pogány ünnepét keresztény ünneppé?

Így történt, hogy a Krisztus utáni IV. századtól már december 24-én kezdték ünnepelni karácsony előestéjét, a szentestét, és az év legsötétebb, legnehezebb időszakát az élet kezdetének és a szeretetnek a sugárzó ünnepévé emelték. Babona azonban maradt fenn ezzel a nappal kapcsolatban. Ma is akadnak, akik azt hiszik, hogy a jámbor szemek előtt a szentestén feltárul egy olyan világ, amelyben megnyílik a hegyek drágakőpompája, előragyognak az elsüllyedt városok és várak falai, a tengerekből pedig felhangzik az elsüllyedt harangok zengése. A büntelenek megértik ezen az éjszakán az állatok beszédét, és kimenthetik a szegény bűnös lelkeket a tisztítóútból.

A legendák szerint Arthur volt a leghatalmasabb és leghíresebb angol király. Karácsonytájt minden esztendőben asztala köré gyűjtötte birodalma legnemesebb lovagjait, és ünnepi lakomát szolgáltatott fel nekik. Zenészeket és akrobatákat, költőket és színészeket is meghívtak ilyenkor a királyi udvarba. Az ünnepi lakmározás szüneteit a meghívott művészek előadásai töltötték ki. Angliában még most is ehhez hasonlóan ünneplik a karácsonyt.

Az asztalokat és a szobák falát fagyönggyel, borostyánnal, palmaágakkal és színes papírfüzérékkel díszítik. Az ünnep fénypontja

a gazdag vacsora. Végül vidám tánc következik, amelyben a gyerekek és a fiatalok álarcot, jelmezt viselnek. Az angol gyerekek a kandalló elé akasztják a harisnyájukat, és abba várják az ajándékot. De még izgalmasabb, ha különlegesen nagy harisnyákat kötnek vagy horgolnak erre az alkalomra, hiszen azokba több ajándék fér.

Franciaországban, ebben a Rajnán túl fekvő nagy országban is pajkos és hangos a karácsony. Ilyenkor általában fagyöngyággal díszítik fel a lakást. A nagyszoba egyik sarkába kerül a karácsonyi jászol. A szenteste csúcspontja az éjféλι mise, ahová elmegy az egész család. Mialatt a ház üresen áll, megjön a Jézuska, vagy ahogy a franciák hívják: Karácsonyapó. Ő hozza az ajándékot a jászol környékére kikészített cipőbbe.

Az Egyesült Államokban egész decemberben énekelve járnak házról házra a gyerekek, és mindenütt ünnepi módon megvendégeslik vagy megajándékozzák őket.

Olaszországban a karácsonyi ünnep középpontja a jászol. Az olasz gyerekek csak háromkirályok napján (január 6-án) kapják meg a várva várt ajándékokat, ahogy a Kisjézusnak is ezen a napon hoztak ajándékokat a napkeleti királyok. Befana, a jóságos varázslóasszony éjszaka röpi be seprűjén a házakba a tetőn keresztül. A jó gyerekeknek ajándékot hoz, a szófogatlanok azonban széndarabokat találnak a cipőjükben.

Mi az, ami esetleg nem jut eszünkbe a karácsony szóról?

1498-ban, amikor Vasco da Gama az Indiába vezető tengeri utat kereste — hogy a jól jövedelmező fűszerkereskedelmet a tengeren is üzlessék —, pontosan karácsony estéjén érte el Dél-Afrika keleti partjait. A felfedezés napjáról Natal-nak, vagyis Karácsony-földnek nevezte el azt a vidéket. Ma is itt találjuk Natal tartományt. 1777. december 24-én fedezte fel Cook kapitány a déli tengerek egyik legszebb, legfenségebb korallszigetét. E nap tiszteletére Karácsony-szigetnek keresztelte. Van egy Karácsony-hegység is. Az antarktisi Viktória-föld tengerpartján emelkedik. 1902 karácsonyan fedezte fel Scott kapitány.

(Karin Jäckel Mikulástól karácsonyig című könyve alapján írta és összeállította Petrény Lászlóné)

Ünnepi műsorok

December 18.	10 óra	Művelődési központ
Karácsonykoszöntő
A Teleki Blanka Általános Iskola
műsora
December 19.	11 óra	Széchenyi Általános Iskola
tornaterme
„Kis karácsony, nagy karácsony”
Műsoros iskolai ünnepség
December 19.	18,30	Római katolikus nagytemplom
Adventi hangverseny
A Cantadó kórus és a
zenetanárok közreműködésével
December 22.	15 óra	Házasságkötő terem
Karácsonyi hangverseny
A Tinódi kórus műsora
December 23.	15 óra	Művelődési központ
„Mindenki karácsonya”
A Vöröskereszt és a Művelődési
központ rendezvénye azoknak,
akik egyedül ünnepelek.

Népi kalendárium

A tél jeles napjai

November - Szent András hava

25. Katalin: A középkor híres védőszentje, a lányok védőszentje. Több hazai templomunk védőszentjének is választották. Képzőművészeti alkotásokon kerékkel ábrázolják, így a vízimolnárok is pártfogójukként tisztelték. Időjárás - és szerelem jóslás is - fűződik e naphoz. „Ha Katalin kopog, karácsony locsog.” Sok helyen gyümölcsfa ágat raktak vízbe, hogy karácsonyra kiszövelljen, így férjjóslásként is szolgált.

30. András: Téli évnegyedkezdő nap. A nap utáni vasárnap kezdődik az advent. A naphoz fűződik a legtöbb férjjósló szokás: pl. Gután (Komárom megye), aki kíváncsi volt arra, hogy ki lesz a férje, felesége A-napon egész nap böjtölt, és csak este felé evett 3 harapásnyi kenyeret, de azt sem nyelte le, hanem a kapcájába köpte, majd lefekvés előtt a feje alá tette. Éjjel aztán megálmodta, hogy ki lesz a férje, ill. felesége. Hasonló jósló eljárások országsszerte ismertek voltak. A lányok egy pohár vízbe piros almát raktak s a poharat az ágy alá tették, majd A-napnak reggelén megitták a vizet, megették az almát, majd kiszaladtak az utcára, s akit megláttak, az lett a mátkájuk. A jóslásnak egy másik változata szerint Szőgyénben a lányok A-nap előestéjén piros almára vizet öntöttek, s abból a vízből mosakodtak meg, majd az almát éjjelre a szoknyájuk zsebébe rejtették. Kora reggel kimentek az utcára, s amilyen keresztnevű férfival találkoztak először, olyan nevű lesz - gondolták - a vőlegényük.

Az ország számos vidékén volt szokásban, hogy a lányok, mikor a fonóházból mentek hazafelé, megrázták a zsúpfedeles házak eresztét, s közben a kötényüket alá tartották. Ha búza esett bele, a lány gazda legényt, ha rozs, zsellérlegényt kapott férjül. Szatmárban az A-napkor a református lányok is böjtöltek. Este a favágó tőkére kendermagot vetettek, s ezt mondták: „András neked kender vetek, mondd meg nekem kihez megyek?” Általános szokás, hogy e napon szilvás gombócot főzve, belsejükbe 13, cédulára írt férfi nevet gyúrnak. Amelyik gombóc főzés közben először jön fel a víz színére, olyan nevű lesz a férjük.

Általában ezzel a nappal kezdődtek faluhelyen a disznóölések. Ekkorra ugyanis a szeptember elején (gyakran Egyed napján) hízóra fogott állatok szépen megdöglöztek, másrészt ekkor már elég hideg volt ahhoz, hogy a húst el lehessen hosszabb időre raktározni. A disznó hízóra fogásánál egyébként nagyon ügyeltek a kezdet időpontjára, hiszen már Egyed napja is tréfás szójátékot takar, ami azt hivatott biztosítani, hogy a hízó jól „egyen”.

A csángók a farkasok ellen összekötözték az olló szarát, hogy így bekössék a farkas száját.

Megkezdődik a nyáron megtermett kender fonóházak- téli fel dolgozása.

December - Karácsony hava

4. Borbála: Bányászok, tüzérek és várak védőszentje. DNY-Moon tilos volt ekkor minden női munka. Katalinnal együtt a lányok pártfogója. Ekkor teszik vízbe a Borbála-ágot, cseresznye, barack- vagy mandula gallyacskát, ami ha kivirágzik karácsonyig, a leány biztos férjhez menetelre számíthat.

6. Miklós: A Mikulás napjának a magyarság körében is nagy hagyománya van. Alakja német területről származik. Kísérője a Krampusz, aki a rossz gyermekeknek virgácsot osztogat.

7. Ambrus: A méhészek, mézeskalácsosok védőszentje.

13. Luca: A téli ünnepekör egyik legjelentősebb napja. A Gergely-féle naptárreform előtt az év legrövidebb napja volt. Mivel „gonoszjáró napnak” számított, (tehát olyan időpontnak, amikor az átlagosnál is aktívabbak a boszorkányok), az ország több területén tilos volt ekkor minden női munka - főképp a varrás - nehogy

bevarrják a tyúkok fenekét. Aki megszegte a tilalmat, azt a néphit szerint Luca szigorúan megbüntette. Luca-napkor a fonóban együtt mulatott a falu ifjúsága. Ettek, ittak, muzsikáltak, társasjátékot játszottak. Sötétedéskor beállítottak a Lucák: fehér lepedőben, belisztezt arccal jöttek a legények a lányokat ijesztgetni. A kisfiúk lucázni jártak. A DNY-Dunántúlon ez úgy történt, hogy kisebb csoportokba verődve házról házra jártak, szerencsét kívánva. A jókívánság sorolásakor a küszöbön, szalmán kellett térdelniük. A gazdasszony kukoricát szórt rájuk, hogy olyan szaporák legyenek az állatok, mint a kukorica szemei. Mielőtt tovább indultak volna, kaptak a tarisznyájukba almát, diót, mogyorót, esetleg pár krajcárt.

Luca napkor is jósolgattak, hogy milyen lesz az időjárás, termés, ki fog meghalni jövőre. Tollas pogácsával próbálták megtudakolni, hogy mindenki egészséges lesz-e, életben marad-e. Annyi pogácsát süttött a gazdasszony, ahány tagja volt a családnak. Mindenkinek szűrt bele egy szál tollat. Akinek a tolla megpörkölődött a kemencében, arról azt hitték, hogy jövőre beteg lesz, vagy meghal.

Mikszáth Kálmán Galandáné asszonyom c. elbeszélésében így festi le a Luca nap gyermekiasztó félelmetességét: „A juhárszobytárok hozzáfogtak a luca-székek faragásához., a kocsisok keresztetket pingáltak fokhagymával az istálló ajtajára a gonosz hatása elleni védekezésül, s mi gyerekek pedig remegve néztük: hogyan esteledik, s mint veszik át az éjt hatalmukba a tüzes seprű szörnyetegei.” Ehhez a naphoz is kapcsolódtak különféle házasságjóslások. Általános elterjedt szokás volt, hogy a lányok előző este 13 cédulára 13 férfinevet írtak fel, amelyekből aztán minden este egyet olvasatlanul a tűzbe dobtak. Amilyen név karácsonyra maradt, olyan nevű lesz a férjük.

Luca napkor egyes vidékeken szokás volt jókívánságokat is mondani, persze némi jutalom ellenében.

„Készült, mint Luca -széke” mondás:

Ha valaki a falu boszorkányait akarta meglátni, az Luca napjától karácsonyig 9, máshol 13 féle fából széket készített. Vasszög nem lehetett benne, s minden nap kellett rajta valamit végezni, hogy karácsonyig éppen elkészüljön. Akkor aztán az éjféli misén erre ráállva az illető felismerhette a falu boszorkányait. Ők ugyanis állítólag különféle, egyébként láthatatlan szarvakat, és tollakat viseltek a fejükön.

Fiatal legények házról házra jártak, „kotyoltak”, hogy megvarázsolják a tyúkokat, hogy jó tojók legyenek, és sok termékenységre, bőségre utaló kívánságokat mondtak. Elterjedt szokás még a Luca napi búzahajtás, és a Luca- kalendárium készítése (karácsonyig tartó 12 naptól a következő év hónapjainak időjárására következők).

14. Nikázius: Patkányűző nap

21. Tamás: Disznóölő Tamás: karácsonyi disznó levágása. A hájából egy darabot eltettek gyógyszernek.

24. Ádám-Éva: Sok helyen böjtölnek szenteste, ünnepi ételnek halat esznek. A karácsonyi étkezéseket különleges szertartások szabályozzák, amelyben az abrosznak is fontos szerepe van. A karácsonyfa állításának szokása német földről került hozzánk. Egyébként sok népnél visznek a lakásba ezen a napon élő növényt, örökzöldet, az állandó megújulás jelképét. Este felé kántálók jelentek meg a házaknál, majd a ház lakói a katolikus templomokba éjféli misére mentek.

25. Karácsony: Eredetileg a téli napforduló ünnepe. A kereszténység ezen a napon ünnepli Jézus születését. A legismertebb karácsonyi népszokás a betlehemezés, dramatikus formában adja elő a szent család szálláskeresésétől a napkeleti királyok látogatásáig a cselekményeket. A betlehemezés kerete legtöbbször

profán pásztorjáték. A felnőttek is jártak betlehemezni, de leginkább a gyerekek játszották. A párbeszédese formában előadott vallásos tematikájú szövegek általában különféle jókívánásokkal, ill. adománykérő formulákkal végződtek.

A karácsonyfa állítása azonban aránylag új keletű, ugyanis a 19. század derekán jelentkezett először a városi polgárság körében, majd fokozatosan a falvakban is.

28. Aprószentek: A.-napja a naptárban a betlehemi gyermekgyilkosság, a Krisztusért mártírhalált halt gyerekek emlékét idézi. Egészségvarázsló nap; sok helyen vesszőből font korbáccsal csapkodják meg tréfásan a lányokat, gyerekeket, hogy szépek, egészségesek legyenek. Az asszonyok sem maradhattak ki a suprikálásból, ahogyan ezt néhány vidéken neveztek. Ilyenkor tartják sok helyen a szintén korbácsolással egybekötött legényavatót is.

29. Tamás: E nap országoszerre disznótorokat tartanak. A disznó háját elteszik, hogy gyógyító irt készítsenek belőle.

31. Szilveszter: Az év legvidámabb éjszakája az első évezred végén élt Szilveszter pápa ünnepe. Kongózó legények és pásztorok csoportjai járták végig a falut, kürtökkel, fazekakkal, fedőkkel. Nagy zajjal kergették el az óévet - régi gonoszúzó szokások emlékét őrizve. Elbúcsúztatva az óesztendőt különböző varázslásokkal igyekeznek megtudni, hogy mit hoz az újév. Legismertebb az ólomöntés, amikor a frissen öntött ólom formájából jósolnak, vagy a gombócos jósolás.

Január: Boldogasszony hava

1. Újév napja: Újesztendei jókívánások, köszöntések. E nap megfelezte a nagykarácsonytól kiskarácsonyig tartó időt, a tizenkettedet. Vízkeresztet azért hívták kiskarácsonynak, mert a kereszténység első századaiban Jézus születését még ezen a napon ünnepele. Szokás volt pl. az állatok megítatása karácsonyi almáról. A vályúba egy piros almát tettek, hogy olyan szép, gömbölyű és egészséges legyen minden állat az új évben, mint az az alma. Ilyen céllal a lányok is tettek a reggeli mosdóvizükbe egy-egy almát. Azt tartották, hogy az első újévi látogató lesz a lány férje. Ha az ember azt akarja, hogy szerencséje legyen egész esztendőben, nem ártott betartani: újévkor csak disznóhúst szabad enni, mert a malac a házhoz túrja a szerencsét. Baromfit, szárnyast viszont nem ajánlatos, mivel az szétkaparná, elreptené a háziak szerencséjét. Lencsét, kását sokat kell enni, hogy sok pénz kerüljön a házhoz.

Úgy vélik, hogy ha nincs fagy januárban, akkor megjön márciusban, vagy áprilisban.

2. Makár: Ha derült az idő, jó lesz a gyümölcstermés.

6. Vízkereszt: A karácsonyi ünnepek zárónapja, ekkor kezdődhet a farsang. E napon utoljára gyűjtik meg a gyertyákat a karácsonyfán, majd lebontják a fát. Megszentelik a vizet - Jézus keresztelésének emlékére. Megszentelik vele a ház sarkait, ittak is, tettek is el belőle. Sok helyen e nap tartják a Háromkirályok járását (Gáspár, Menyhért, Boldizsár gonoszúzó napja) a három napkeleti bölcs betlehemi látogatásának emlékére.

20. Fábián, Sebestyén: Fábián a pestisese, Sebestyén a vadászok és a molnárok védőszentje.

22. Vince: „Ha megcsordul Vince, tele lesz a pince.” Olvadás esetén jó bortermésre lehet számítani. Vince a szőlősgazdák egyik védőszentje.

25. Pál: Fordulása a bibliai Saulus Paulussá változásának története alapján a kemény téli időjárás átalakulását jósolták erre a napra: „Pálfordulás - télfordulás”.

„Hogyha szeles Pálfordulás, akkor léssen hadakozás.”

„Ha fényes Szent Pál, minden termés szépen áll.”

„Ha Pál fordul köddel, jószág hullik döggel.”

Február: Böjtölő hava

2. Gyertyaszentelő: A rómaiak a hajdani tavaszkezdő ünnepen gyertyás - fáklyás felvonulásokat rendeztek. A kereszténység átvette az ősi tűzkultuszra utaló szokást: a házakban eloltják a tüzet és mindenhol szentelt gyertyával világítanak. A Gy.-napjához fűződik a legszélesebb körben elterjedt időjárásjóslás: e napon a téli álmából ébredő medve kijön a barlangjából. Ha napos időt talál, s meglátja

a saját árnyékát, akkor visszabújik, mert hosszú lesz a tél.

„Ha fénylik Gyertyaszentelő, az iziket vedd elő!”

3. Balázs: A diákok patrónusa. Több évszázadra visszanyúló szokás szerint e napon tartották a Balázs-jarást, amikor házról házra vonulva toborozták a diákokat az iskolába. A tanítóknak adományt gyűjtöttek. Torokbetegségek ellen szokás volt balázsolni. A templomokban a pap e nap szentelt gyertyával megáldja a jelenlévők torkát, hogy ne fájjon a következő évben. Balázs püspök egy magyar kódexben leírt legenda szerint imájával megmentett egy kisfiút a haláltól, akinek halszájka akadt a torkán. A fiú édesanyja köszönetül gyertyát vitt a püspöknek. Így vált a gyertya torokvédő orvossággá. Más szokás szerint a torokfájásokat parázsra vetett alma héjával megfűstölik, hogy ezzel a fájdalomat, betegséget okozó gonoszt elűzzék.

6. Dorottya: Kedvelt nap farsangi multság tartására. Időjárásjóslás is fűződik hozzá: „Ha Dorottya szorítja, Julianna tágítja...”, a fagyot.

10. Skolisztika: Oltóágot szednek gyümölcsfák oltásához.

11. Elek: Kígyóúzó nap, a havasi pásztorok tavaszkezdő napja.

14. Bálint: Tyúkültetés napja. A gazda napkelte előtt megkerüli a birtokot, hogy a tolvajokat távol tartsa. Ekkor kezdenek párosodni, fészket rakni a verebek.

16. Julianna: Dorottya ellenkező napja.

19. Zsuzsanna: Elviszi a havat, zöldellni kezd a fű, és megszólalnak a pacsirták.

22. Péter: (Üszögös Szent Péter) : Nem szabad tyúkot ültetni, mert üszögös lesz a tojás. Amilyen napjára esik a hétnek ez a nap, olyan napon nem szabad majd vetni, mert üszögös lesz a búza.

24. Mátyás (Jégtörő): Ha még jég van, hamar elolvad; ha már nincs, jön a hideg:

„Mátyás ront, ha talál, ha nem talál, majd csinál.”

A halásznak is jeles napja, ekkor kezdenek ívni a csukák. Az e napon fogott csukát a nép „Mátyás csukájának” nevezi, és egész évre bő halfogást ígér.

A farsangi ünnepkör napjai is a téli ünnephez tartoznak, de helyhiány miatt ezeket a tavaszi számunkban tárgyalom.

Összeállította : Sipos Attila

Hegedűs Erika

Üdvözlét

*Mikor a kürt szólal
a messzi hegyek fölött*

*a havasi gyopárok
újra nyílnak*

*őszintébb arcunk elé
a hidegebb idő*

sűrűn szítaló

ködfelhőt permetez

halkulobb lesz

megint

ígérő szavunk

Gyertya-fényű

emlékek

korhadó résein

távolodnak

a tovatűnő évvel

Elmúlnak egyszer

az ünnepek...

De a kürt

akkor is szólhat!

Karácsony az iskolában

„Tegnap harangoztak,
Holnap harangoznak,
Holnapután az angyalok
Gyémánt-havat hoznak.”

Ady Endre sorai a karácsony előtti várakozás meghittségét idézik fel.

Az ünnepvárás hangulata december elejétől végigkíséri napjainkat az iskolában. Ehhez járul a technika órákon az adventi koszorúk készítése, aminek eredményei a tantermeket és iskolánk auláját díszítik. A utolsó héten a koszorú mellé kerül, a főleg alsó tagozatosaink körében népszerű, karácsonyfa.

A téli szünet kezdetét megelőző tanítási napon kerül sor az 1992 óta immár hagyományosan megrendezett karácsonyi ünnepségre a Városi Művelődési Házban.

Az ünnepi műsort mindig más-más csoport szolgáltatja, a munkából az irodalmi színpad és az énekkar is kiveszi a részét. Főleg népi hagyományokat elevenítünk fel (betlehemes játék, karácsonyi népdalok), de egy-egy aktuális mesét is bemutattunk már.

Különösen fontosnak tartjuk, hogy iskolánk nyugdíjas dolgozóit is meghívjuk erre az ünnepségre. Úgy véljük, hogy rendkívül lényeges a karácsony előtti bensőséges hangulat megteremtése, hiszen a mai, gyakran érzelm- és élményhiányos környezetben elsődleges feladata az iskolai nevelésnek, hogy diákjaink ki merjék fejezni érzelmeiket, mert ez az egészséges személyiség-fejlődés része.

Fejes Ildikó
Teleki Blanka Általános Iskola

„Húsz év múlva, Harminc év után...”

„1967. június. Mit mond neked ez a dátum? Megrezdít-e a szívedben egy húrt az emlékezés?”

„Ezen a napon nyílt meg számunka az élet kapuja...”

Igy kezdődött az a meghívó, amelyet a füzesabonyi, akkor még Általános Gimnázium - ma Remenyik Zsigmond Gimnázium és Postaforgalmi Szakközépiskola - legelső, kezdő évfolyama 30 éves találkozására szól. Az akkor örömmel és megvalósításra váró álmokkal teli fiatalok ma már kevésbé lelkesek, s lassan nagyszülői korba lépnek, de az életről így vélekednek:

„Ki mondja azt, hogy elfutott az élet?
Ki mondja azt, hogy öregek vagyunk?
A szívünk még a régi tűzzel lángol,
És minden széppel együtt dalolunk.”

Az 59 végzős közül ma 57-en élnek. A tanári kart sem „kímélte” az idő, már csak hárman vannak köztük.

Persze a 30 év utáni viszontlátás (október 4-én) nem mindenki számára volt egyforma. Voltak, akik megérkezve csak találgatni próbálták, ki kicsoda. Padtársak sem mindig találták meg egymást, sőt azt a helyet sem, ahol együtt ültek az osztályban.

Azok az emlékezésre vágyók, akik eljöttek, sok-sok pillanatot idéztek fel életük „egy évszakából”, a fiatalaságból. Az „Élet” egy korosztállyal sem bánt kegyesen, ez a közhelynek számító mondat fokozottan igaz rájuk, a már „negyvenes-ötvenesekre”.

Nemcsak szép csendes életutak, hanem igazi, embereket próbára tevő sorsok bontakoztak ki a röpke órák alatt.

Kedves tanárok emléke: a két osztályfőnöke - Kablai Dezső és Kerey Miklósé -, az iskolaépítésé, a társadalmi munkáé, a kirándulások, iskolai epizódok végeláthatatlanjai. Fényképek gyerekekről, unokákról, beszámolóok családról, munkáról. Arról, hogy kivel mi történt, s mire emlékszik gimnazista korából!

Előjöttek a becenevek, amely sokuknak volt, kedves vagy kevésbé szeretett, tanárától dicséretként kapott vagy társaitól ráragasztott. Az emlékekbe feledkezett 30 évvel ezelőtti diákok - mintha nem is öregedtek volna - ma is 18 évesen idéztek mindent, talán csak egy kicsit őszebbek már vagy tapasztaltabbak a most érettségizetteknél.

Az elválás ma is éppen olyan volt, mint régen. Könnyes szemmel, de boldogan néztek vissza egymásra, hisz mindnyájan tudták mindig lesz egy pont, amely visszahívja őket oda, ahonnan kirepültek, s ez a füzesabonyi Alma Mater.

Egy 67-ben végzett diák lánya:
Bán Anetta